

Det har meget forundret mig, ved at læse Beskjendtgjørelsen, at dette ikke er Tilfældet; det forekommer mig forunderligt, at der ikke deri staaer, at naar Præsten, Skolelæreren og Familiefædrene ere enige, kan Forandringen gøres, men derimod, naar Præsten og Skolelæreren ere enige, og et Fleertal af Familiefædrene ikke erklærer sig mod Forandringen. Dette er virkelig noget ganske Andet, idetmindste kan der i Ordene ligge noget Andet, og det beroer derfor paa, hvorledes den ærede Minister egentlig forklarer disse Ord, om der ligger Noget deri, som man maa beklage ligger deri. Dersom det skal være Meningen, at Præsten og Skolelæreren, naar de blive enige, dog ikke kunne gjøre Forandringen, forinden de have forfikkret sig om, at Fleertallet af Familiefædrene ikke har Noget derimod, saa ligger der Mindre deri, saa er det i Virkeligheden omtrent det Samme, som om man vilde sige, at disse tre forskjellige Parter skulde være enige; men dersom man vil forklare Ordene: naar Præst og Skolelærer ere enige, saaledes som jeg antager, at alle Skolelærere ville forklare det, saa indføre de Forandringen og lade det staae til vedkommende Familiefædre, om de senere ville sætte sig i Bevægelse, for at modsætte sig den. Dersom Præsten og Skolelæreren, og det kunne de jo efter Ordlydendet i Beskjendtgjørelsen gjøre, kunne indføre en anden Lærebog og lade det staae hen til Familiefædrene, om de ville samle sig og enes om at modsætte sig det, saa er der indrømmet Børnenes Fædre langt Mindre med Hensyn til denne Forandring, end der er indrømmet Præsten og Skolelæreren; thi det er noget ganske Andet, om Præsten og Skolelæreren skulle sætte Familiefædrene i Bevægelse for at faae dem enige med sig, end om Familiefædrene skulle sætte sig i Bevægelse for at modsætte sig Forandringen. Som sagt, jeg ønskede meget at høre den ærede Ministers Mening, om Præsten og Skolelæreren, naar de ere enige, kunne gjøre en saadan Forandring, forinden de forud have forfikkret sig om, at de have Fleertallet af Familiefædrene med sig. Det var altsaa det ene Punkt.

Det andet Punkt, som jeg skal tillade mig at berøre, er, at der staaer i Beskjendtgjørelsen,

at naar Præsten og Skolelæreren ere enige, og der ikke fra Fleertallet af Skoledistrictets Familiefædre, der have Børn gaaende i Districtets Skole, skeer Indsigelse derimod, saa „maa“ denne Forandring gøres. Det Ord „maa“, skal det ikke forklæres saaledes, at saa have de Ret til, uden at spørge nogen Anden derom, at gjøre denne Forandring? Dette Spørgsmaal er jeg kommen til at gjøre, fordi jeg veed, at der her i Landet er i det Mindste een Biskop, som siger, at uagtet Præsten, Skolelæreren og Beboerne ere enige, skal man dog til Forandringens Sværtsættelse have Skoledirectionens eller Biskoppens Samtykke. Det er altsaa det, hvorom jeg vil bede den ærede Minister at udtale sig, om det er rigtigt forklaret, naar man paastaar, at, uagtet disse tre forskjellige Parter ere enige, skal man dog spørge Skoledirectionen eller Biskoppen om deres Tilladelse.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Jeg troer, at det vil være lettest at besvare de Spørgsmaal, som bleve stillede til mig af den ærede Rigsdagsmand, der nu satte sig, ved at henvise til et Punktum i den omtalte Fremstilling i Departementstidenden, nemlig Pag. 950, hvor det, efterat de forskjellige Meninger ere gennemgaaede, som vare fremsatte fra Landemoderne Side om Indførelse af andre Lærebøger, hedder: „Hvad endelig angaaer de Regler, der maatte være at foreskrive for Indførelsen af nye Lærebøger, da have saagodt som alle Landemoderne udtalt sig for, at saadant maatte være betinget af, at Præst, Skolelærer og Menighed derom vare enige, og at Skoledirectionens Approbation hertil erhvervedes, hvorhos nogle endvidere have formeent, at Communalbestyrelsen eller Sogneforstanderskabet ligeledes maatte have en Stemme med, og at Forandringen ikke burde kunne skee, uden at Biskoppen havde meddeelt sit Samtykke der til.“ I den allerhøieste Resolution, saaledes som den ogsaa er bleven citeret af den ærede Rigsdagsmand, findes der i saa Henseende ingen anden Bestemmelse end den, at Præsten og Skolelæreren skulle være enige derom, og at Fleertallet af Skoledistrictets Familiefædre,